

VY_32_INOVACE_S2.3_ČJ.ročník.8.18

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

A decorative graphic on the left side of the slide consists of several orange circles of varying sizes, arranged in a vertical line. The largest circle is at the top, and the sizes decrease as they go down. There are also some smaller circles interspersed.

JAROSLAV HAŠEK

1983 -1923

JAROSLAV HAŠEK

- Nar. 1883, Praha – 1923, Lipnice nad Sázavou)
- český spisovatel, publicista
- autor nejpřekládanější knihy české literatury (54 jazyků v roce 1994), proslulých Osudů dobrého vojáka Švejka za světové války.

JAROSLAV HAŠEK - ŽIVOT

- pocházel z rodiny předčasně zesnulého učitele matematiky
- nedokončil studia na gymnáziu, vyučil se drogistou a nakonec maturoval na obchodní akademii
- Stal se zaměstnancem banky Slavia, brzy se začal živit výhradně novinářinou a literaturou
seznámil se s českými anarchisty, vedl bohémský a tulácký život (prošel pěšky mj. Slovensko, Halič, Uhry). Povídky z těchto cest mu tehdy otiskovaly Národní listy. Začal mít problémy s alkoholem
- Seznámil se s Jarmilou Mayerovou, se kterou se později oženil.
- V roce 1907 byl krátce vězněn za svoji anarchistickou činnost.
- Od r. 1908 redigoval několik časopisů /*Ženský obzor, Svět zvířat*/, přispíval do *Českého slova, Pochodně, Humoristických listů, Kopřiv, Karikatur*

J. HAŠEK - ŽIVOT

- nějaký čas vedl též Kynologický ústav, což ho později inspirovalo ke knize *Můj obchod se psy*
- V roce 1911 založil v hospodě Stranu mírného pokroku v mezích zákona, politickou mystifikaci, karikoval tehdejší volební poměry, v Praze-Vinohradech za ni dokonce kandidoval na starostu.
- spolu s F. Langrem, E. A. Longenem, E. E. Kischem a dalšími byl spoluautorem řady kabaretních vystoupení, kde byl i hlavním účinkujícím.

JAROSLAV HAŠEK, ŽIVOT

- V roce 1915 - narukoval „tajně“ v Českých Budějovicích k 91. pluku a s ním odešel na haličskou frontu.
- V září 1915 se nechal zajmout a roku 1916 vstoupil do československých legií, publikoval v časopise *Čechoslovan*.
- V roce 1918 v Moskvě vstoupil do české sociálně demokratické strany (bolševiků)
- V roce 1918 vstoupil do Rudé armády, byl ředitelem armádní tiskárny v Ufě, náčelníkem oddělení pro práci s cizinci, přijal socialistické myšlenky
- Nikdy neobjasnil, co ho k tomu vedlo, na základě jeho díla lze říci, že k anarchii měl rozhodně blíže.
- V Rusku se znovu oženil (po návratu do Čech nebyl souzen za mnohoženství jen díky tomu, že v Rusku nebyl zrovna pořádek a neuznávaly se vzájemně různé smlouvy).

J.HAŠEK - ŽIVOT

- V prosinci 1920 se vrátil do Prahy, vrátil se ke svému bohémskému způsobu života.
- V srpnu 1921 odešel do *Lipnice nad Sázavou*
- zemřel v Lipnici 3.ledna 1923

Jaroslav Hašek
v rudoarmějské
uniformě

**pomník v Lipnici nad
Sázavou**

DÍLO J. HAŠKA

- Základem jeho próz byly **jeho skutečné zážitky**, není však vždy jasné, co je pravda a co je pouze básnická nadsázka.
- Většinu ze svých děl napsal v pražských hospodách.
- Většina jeho děl je roztroušena po různých časopisech a novinách, jen malá část z nich byla soustředěna do knih.
- Za svůj život **napsal asi 1200 povídek**. Řada textů se ztratila. Existuje též řada textů, u nichž existuje jen pravděpodobnost Haškova autorství.

J. HAŠEK – DÍLO, ZNAKY

- Zpočátku psal především cestopisné povídky, črty a humoresky, které publikoval časopisecky.
- Hašek nenáviděl přetvářku, sentimentalitu, usedlost, ironicky reagoval na sociální verše.
- Dalším typickým znakem jeho tvorby je odpor k mravním a literárním konvencím.
- Hašek tvořil velmi lehce a byl mistrem mystifikace.

J. HAŠEK - DÍLO

- Dějiny strany mírného pokroku v mezích zákona byly vydány jako samostatný text až roku 1963.
- Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války (1921 – 1923)

JAROSLAV HAŠEK: OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY ,I. KNIHA V ZÁZEMÍ

1. KAPITOLA ZASÁHNUTÍ DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA DO SVĚTOVÉ VÁLKY

- "Tak nám zabili Ferdinanda," řekla posluhovačka panu Švejkovi, který opustiv před léty vojenskou službu, když byl definitivně prohlášen vojenskou lékařskou komisí za blba, živil se prodejem psů, ošklivých nečistokrevných oblud, kterým padělal rodokmeny. Kromě tohoto zaměstnání byl stížen revmatismem a mazal si právě kolena opoděldokem. "Kterého Ferdinanda, paní Müllerová?" otázal se Švejk, nepřestávaje si masírovat kolena, "já znám dva Ferdinandy. Jednoho, ten je sluhou u drogisty Průši a vypil mu tam jednou omylem láhev nějakého mazání na vlasy, a potom znám ještě Ferdinanda Kokošku, co sbírá ty psí hovínka. Vobou není žádná škoda." "Ale, milostpane, pana arcivévodu Ferdinanda, toho z Konopiště, toho tlustýho, nábožnýho:" "Ježíšmarjá," vykřikl Švejk, "to je dobrý. A kde se mu to, panu arcivévodovi, stalo?" "Práskli ho v Sarajevu, milostpane, z revolveru, vědí. Jel tam s tou svou arcikněžnou v automobilu:"

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY

- (1921–1923, hovorově zkráceně jen *Švejk*)
- čtyřdílný humoristický román přeložený do 54 jazyků, několikrát zfilmovaný i zdramatizovaný
- nejvýznamnější Haškovo dílo, nestihl dokončit
- spojováno s i ilustracemi Josefa Lady
- Jednotlivé díly románu mají tyto názvy:
- *V zázemí* (1921),
- *Na frontě* (1922),
- *Slavný výprask* (1922),
- *Pokračování slavného výprasku* (1923),
(dokončil a rozšířil Karel Vaněk)

JAROSLAV HAŠEK
OSUDY
DOBRÉHO VOJÁKA
ŠVEJKA

S OBRÁZKY JOSEFA LADY

KNIZNÍ KLUB

JAROSLAV HAŠEK
OSUDY
DOBRÉHO VOJÁKA
ŠVEJKA

S BAREVNÝMI OBRÁZKY
JOSEFA LADY

OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY

- Humoristický, ale i satirický román
- přesvědčivě líčí s pomocí karikatur, podivných figurek a neobvyklých situací žalostné poměry panující v rozkládajícím se Rakousku-Uhersku
- Hašek volí jednoduché a srozumitelné výrazové prostředky, píše přehledně a jazykem obyčejného člověka, vše **směřuje k zesměšnění nesmyslného válčení a starého řádu**
- Kompozice románu připomíná pikareskní román, kde je hlavním hrdinou tzv. *píkaro* (šibal), který zosobňuje ideál lidové podnikavosti a chytrosti, prochází celou řadou více či méně napínavých příhod a snaží se za každou cenu přežít

VYBER SPRÁVNOU ODPOVĚĎ

Poručík Dub a polní kurát Katz jsou postavy z díla

1. Válka s mloky
2. Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
3. Na západní frontě klid

Jaroslav Hašek ve svém díle válku zobrazuje válku

1. přímo a zaujímá souhlasný postoj k vojenské mašinérii a politické situaci
2. realisticky, ale s odmítavým postojem
3. pomocí satiry, která zároveň vyjadřuje autorův kritický postoj

JAROSLAV HAŠEK: OSUDY DOBRÉHO VOJÁKA ŠVEJKA ZA SVĚTOVÉ VÁLKY DOSLOV K PRVNÍMU DÍLU "V ZÁZEMÍ"

- Ukončuje první díl knihy Osudy dobrého vojáka Švejka (V zázemí), oznamuji, že vyjdou rychle za sebou dva díly: Na frontě a V zajetí. I v těch druhých dílech budou vojáci i obyvatelstvo mluvit a vystupovat tak, jak je tomu ve skutečnosti. Život není žádnou školou uhlazeného chování. Každý mluví tak, jak je schopen. Ceremoniář dr. Guth mluví jinak než hostinský Palivec u Kalicha a tento román není pomůckou k salónnímu ušlechtění a naučnou knihou, jakých výrazů je možno ve společnosti užívat. Jest to historický obraz určité doby. Je-li třeba užít nějakého silného výrazu, který skutečně padl, nerozpakuji se podat jej právě tak, jak se to stalo. Opisovat nebo vytečkovat považuji za nejpitomějši přetvářku. Slova těch užívá se i v parlamentech. Správně bylo kdysi řečeno, že dobře vychovaný člověk může číst všechno. Nad tím, co jest přirozené, pozastavují se jen největší sviňáci a rafinovaní sprostáci, kteří ve své nejmizernější lžimorálce nedívají se na obsah a s rozčilením vrhají se na jednotlivá slova.

DIVADELNÍ A FILMOVÉ ADAPTACE HAŠKOVA ŠVEJKA

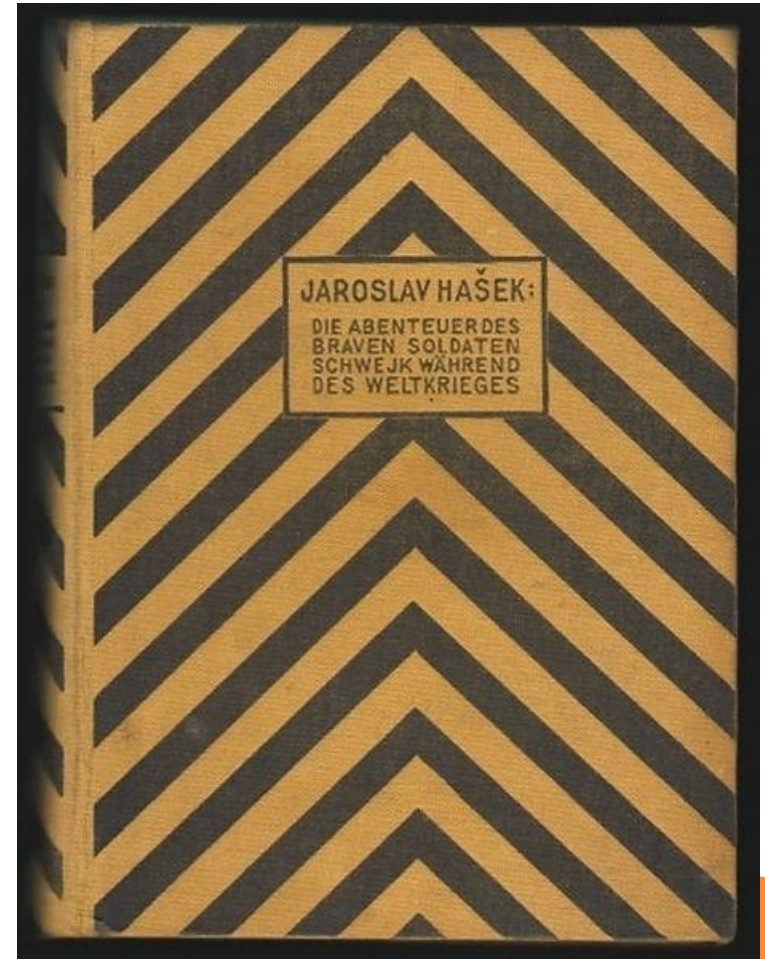
- Švejk byl několikrát dramatizován (sám Hašek, Pavel Kohout, Bertold Brecht aj.)
- První filmové zpracování – němý film 1926 - Karel Lamač
- Jiří Trnka - loutkový film o Švejkovi roku 1954
- 1957 slavná filmová adaptace Karla Steklého s Rudolfem Hrušínským v hlavní roli.
- Švejk zlákal i zahraniční filmaře
- byly zfilmovány / i pro ČT/ i některé Haškovy povídky (*Zvony pana Mláčena, Konec agenta č. 312, Tři muži se žralokem, Odměna*), *Historky z Ražické bašty, Uličnictví pana Čabouna, Ze staré drogerie, Šťastný domov* či *Můj obchod se psy*

VÝZNAM J. HAŠKA

- Nejen v České republice, ale i v zahraničí je Jaroslav Hašek vnímán jako **geniální romanopisec**, který dal světu jeden z **nejpůsobivějších satirických popisů dění na bojištích 1. světové války.**

POUŽITÉ ZDROJE:

- http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://img.radio.cz/pictures/spisovatele/hasek_jaroslav4.jpg&imgrefurl=http://www.radio.cz/en/section/czech-history/the-world-renowned-writer-and-folk-hero-jaroslav-hasek&h=251&w=201&sz=1&tbnid=aJsGXvQYwARb2M:&tbnh=186&tbnw=148&prev=/search%3Fq%3Djaroslav%2Bha%25C5%25A1ek%26tbm%3Disch%26tbo%3Du&zoom=1&q=jaroslav+ha%25C5%A1ek&usg=__pwSB3_JyKDr6OIxELn-GTprbCJU=&docid=Kn7ztScw81MMqM&itg=1&hl=en&sa=X&ei=PfchUemCG8jjswa6sIHACw&sqi=2&ved=0CIYBEPwdMAo
- <http://klempera.tripod.com/svejka28.htm>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Osudy_dobr%C3%A9ho_voj%C3%A1ky%C5%A0vejky_za_sv%C4%9Bt%C3%A9ho_v%C3%A1ky

VY_32_INOVACE_S2.3_ČJ.ROČNÍK.8.18

- **Autor:** Mgr. Irena Houbová
- **Vzdělávací oblast:** Český jazyk a literatura
- **Téma:** Jaroslav Hašek
- **Ročník:** 8.(9.)
- **Datum vytvoření:** září 2012

Anotace: Výkladová prezentace uvádí základní informace o životě a díle Jaroslava Haška

- **Metodické pokyny:** Tuto prezentaci lze využít k výkladu
- **Pomůcky:** PC, dataprojektor

